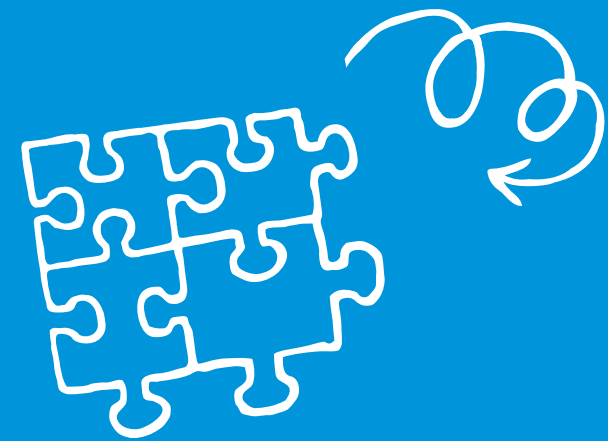

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

1. INLEIDING

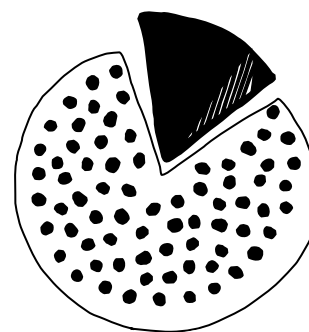
Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten, op grond van de Jeugdwet, bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor preventie, jeugdhulp, de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en de organisatie van de advies- en meldpunten huiselijk geweld/kindermishandeling.

Doel van de Jeugdwet is de beste zorg voor de jeugd en om die reden beoogt deze wet een omslag (transformatie) naar meer preventie, normaliseren, ontzorgen en niet onnodig medicaliseren. Het streven is sneller passende jeugdhulp, dicht bij huis in te zetten. Met een betere samenwerking rond gezinnen: een gezin - een plan en ontschotting van budgetten. En tot slot, meer ruimte voor de professionals door de regeldruk terug te dringen.

Bij het verschijnen van dit boek is de Jeugdwet ruim een jaar oud. Dit boek gaat over de uitvoeringspraktijk van de Jeugdwet bij gemeenten anno 2016. De wet- en regelgeving is op een praktische wijze beschreven, met concrete voorbeelden van hoe gemeenten de transformatie in het jeugdstelsel proberen te realiseren.

“Wet houdende regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen”, kortweg Jeugdwet genoemd. De Jeugdwet is op 17 oktober 2013 door de Tweede Kamer aangenomen en op 18 februari 2014 door de Eerste Kamer. Publicatie in het Staatsblad dateert van 14 maart 2014. De invoeringsdatum van de Jeugdwet is bepaald op 1 januari 2015.

Naast het realiseren van de transformatiedoelen is een belangrijke opgave voor gemeenten om de jeugdhulp met minder kosten te organiseren. Het officiële bezuinigingspercentage is drie procent. In 2014 berekende de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) dat de efficiencykorting weliswaar drie procent is, maar dat andere bezuinigingen ook doorwerken in de jeugdzorg.

Om hoeveel kinderen en jongeren gaat het?

Hoeveel gezinnen gebruik maken van het preventie aanbod binnen de Jeugdwet, is niet bekend. Daar wordt geen landelijke registratie van bijgehouden. Wel voor jeugdhulp, jeugdbescherming en -reclassering. In het eerste halfjaar van 2015 kreeg bijna acht procent van de kinderen en jongeren 0-18 jaar jeugdhulp. Iets meer dan een procent van de jeugd had een jeugdbeschermingsmaatregel. Ruim tweederde hiervan had tegelijkertijd ook jeugdhulp en een klein deel ook jeugdreclassering. Een kleine half procent van alle jeugd tussen de 12 en 22 jaar had een jeugdreclasseringsmaatregel. Eenderde van deze jongeren had gelijktijdig ook jeugdhulp. Een heel klein deel heeft zowel jeugdhulp als jeugdbescherming en jeugdreclassering¹.

¹ Gebaseerd op Jeugdhulp 1e halfjaar 2015, CBS, zie voor meer informatie over de doelgroep van de Jeugdwet hoofdstuk 3.

LEESWIJZER

Dit boek is bedoeld als een naslagwerk over de uitvoering van de Jeugdwet voor gemeenten. Het begint met een globale beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden die gemeenten hebben sinds de invoering van de Jeugdwet (hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn als het ware het hart van het boek, ze behandelen respectievelijk de doelgroep, de voorzieningen en de toegang. Het zesde hoofdstuk gaat in op de wijze waarop gemeenten de doelgroep, de voorzieningen en de toegang in samenhang met elkaar inkopen en organiseren. De daarna volgende hoofdstukken zoomen in op kwaliteit, privacy, registratie en de rechtspositie van de cliënt. Het laatste hoofdstuk gaat over de samenhang van de Jeugdwet met andere domeinen zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiewet, Passend Onderwijs en de Wet Publieke Gezondheid (Wpg).

PAS OP DE JEUGD. JE WEET NIET HOE ZE ZICH ONTWIKKELEN ZAL.

Confucius, Chinees filosoof 551 v.C. - 479 v.C

Figuur 1 Indeling en samenhang hoofdstukken Jeugdhulp anno 2016